

A voluntary, non-governmental and non-profit professional association, joins library and professional associations, legal persons and individuals in library and information fields in the Republic of Slovenia and abroad. Financially supported by the Ministry of Culture, the ZBU DiSe! exists to...

WAKE UP! ZBU DiSe! (S.L.) • 2015

ZBU DiSe!

Zveza bibliotekarskih društev Slovenije

GOALS OF SLA: strengthen public and professional... the interests of library professionals... possible level of professional... professional development... libraries... information services and interests... great awareness of the... establishment

...work... and fields of... professional... other... and... ZBU DiSe!...

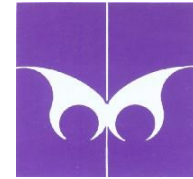
...SLOVENIA... ...and... ...and... ...and...

VOLUNTEER

VO

LIFE INSPIRATION

***ALI ŽE VEMO, KAJ VSE
NAM PRINAŠAJO
E-KNJIGE?***

Irena Sešek
Društvo bibliotekarjev Maribor
12. 11. 2013

VSEBINA

- Uvodna predavanja
- Predstavitev po celinah
- Iflina načela za e-izposajo
- Uporaba načel v praksi
- Zagotavljanje dostopa do e-knjig

UVODNA PREDAVANJA

- **Tema:** Prihodnost e-knjig (modeli izposoje e-knjig, avtorska pravica in druga vprašanja)

GERALD LEITNER (Predsednik Sekcije za vodenje knjižničarskih združenj)

- *Pravica do e-branja:* knjižnice zagotavljajo dostop do informacij, vsebin, kulture; e-okolje ponuja izzive in nove možnosti; nejasna pravna podlaga povzroča negotovost

- Izčrpanje pravice do distribuiranja (43. člen)
(Exhaustion of distribution rights)

**Po nakupu ima knjižnica pravico do izposoje
za fizično gradivo.**

- Publikacije na spletu: založniki zagovarjajo trditev, da je e-izposoja storitev, kjer ta izjema ne velja in velja izključna pravica nosilca avtorske pravice za dajanje na voljo javnosti

- Komisija EU mora zagotoviti jasne pravne okvire, ki bodo knjižnicam omogočali nakup in izposajo e-knjig z ustreznim nadomestilom za avtorje in druge nosilce avtorskih pravic
- Knjižnice imajo še naprej možnost razvoja knjižničnih zbirk in novih storitev za vse prebivalce EU

DAN MOUNT (Civic Agenda)

- Od avtorja do bralca: vmesni člani prevzemajo tveganje in prednosti
- Zaščita: glasbeni veletrgovci že brez DRM zaščite
- 2012: Macmillan - e-knjige brez DRM zaščite
- Plačljive vsebine na enem mestu (Spotify, Netflix)
- Možnost tudi za e-knjige?

Ys Chi (International Publishers Association)

- E-knjige cenejše ali dražje kot tiskane
- Uporaba e-knjig: hitro raste

PREGLED PO CELINAH/1

- **Evropska unija:**
KLAUS-PETER BÖTTGER (European Bureau of Library Information and Documentation Associations (EBLIDA))
- Kampanja za e-knjige (2012)
- Davek na dodano vrednost – višji kot za tiskane knjige
- Podatki po posameznih državah v EU

"Lobbying for Libraries"

Eblida is the European Bureau of Library, Information and Documentation Associations. We are an independent umbrella association of library, information, documentation and archive associations and institutions in Europe.

**EBLIDA EBOOKS
CAMPAIGN**

[INFORMATION >](#)

[DONATE >](#)

- ### ABOUT EBLIDA
- Council
 - Executive Committee
 - Expert groups
 - Task force on eBooks**
 - E-books in libraries campaign*
 - Constitution
 - Strategy and annual report
 - EBLIDA Secretariat
 - Mailing List
 - History
 - Archive

E-BOOKS IN LIBRARIES CAMPAIGN

INFORMATION

During its 20th Annual Conference in Copenhagen on 11 May 2012, EBLIDA launched the first step of its European Campaign for e-books in Libraries. With this campaign, EBLIDA aims to draw the attention of politicians and citizens of the European Union both to the risks and threats at stake for libraries and their patrons (therefore also to the citizens) with the current situation in the volatile market of e-books in which libraries have very few rights.

EBLIDA has decided to launch a Europe-wide joint action of all library associations for "The right to e-read" during its 21th Annual Conference in Milan on 15th May 2013.

POSITION PAPERS

- NEW!** [The right to e-read - An e-book policy for libraries in Europe \(June 2013\)](#)
- also available in: [Czech](#), [Spanish](#)
- [European Libraries and the challenge of e-publishing](#)

[VIEW THE MAP AND CONTACT INFORMATION >](#)

PREGLED PO CELINAH/2

AVSTRALIJA:

*Book Industry Strategy Council principles and progress
MARGARET ALLEN (State Library of Western Australia)*

- Visoko šolstvo: e-revije in e-knjige dobro uveljavljene
- 1500 splošnih knjižnic – 67 % izposoja e-knjig
- V naslednjih dveh letih: 98 % (od vseh, ki so odgovorile na vprašalnik)
- E-knjige so se začele pojavljati v šolskih in specialnih (vladnih) knjižnicah
- Omejitve v splošnih knjižnicah: proračun, tehnologija, licenciranje, vsebine – še vedno samo 5 % vseh izposoj, e-knjige za bralnik Kindle niso dostopne

PREGLED PO CELINAH/3

ZDA/Kanada:

Issues with big six publishers

KEITH MICHAEL FIELS (American Library Association)

- Šest velikih založnikov (nekateri ne omogočajo nakupa vsakega naslova)
- OverDrive – 99 % knjižničnega trga
- Pomanjkanje e-vsebin
- Licenciranje ↔ lastništvo
- Vmesniki – nerodni za uporabo

PREGLED PO CELINAH/4

Južna Amerika, Afrika:

manj dostopnih naslovov

Azija:

KENNY CHAN (Resource Management,
National Library Board, Singapore)

IFLINA NAČELA ZA E-IZPOSOJO

PAUL WHITNEY (Vancouver, British Columbia, Canada)

- pravice knjižnic: nakup komercialno dostopnih e-knjig brez embarga; nacionalna zakonodaja mora zagotoviti dostop pod razumnimi pogoji
- razpoložljivost (pogoji): razumni pogoji in cena (transparentni pogoji dostopa in predvidljivi stroški)

IFLINA NAČELA ZA E-IZPOSOJO...

- izjeme za knjižnice: enako kot pri fizičnem gradivu (pravica do kopiranja dela knjige, shranjevanje v drugem formatu za potrebe ohranjanja, možnostčasne kopije za medknjižnično izposajo, formati za uporabnike s posebnimi potrebami, brez zaščite za uporabo brez kršitev)
- nevtralne platforme za dostop: platforme na podlagi standardov za dostop (možnost vključevanja v knjižnične sisteme, knjižnične kataloge in možnost uporabe v različnih platformah, bralnikih itn.)

IFLINA NAČELA ZA E-IZPOSOJO...

- trajno ohranjanje: zagotoviti moramo strategije za trajno ohranjanje e-knjig v knjižnicah (na dostop ne sme vplivati obstoj založnika; zagotoviti skupen razvoj arhivskih podatkovnih zbirk s strani založnikov in knjižnic, zakonske rešitve za obvezni izvod)
- zaščita in varovanje zasebnosti uporabnikov

UPORABA NAČEL V PRAKSI/1

Švedska, Norveška, Kanada, Singapur:

- Široka uporaba e-knjig
- Številne organizacije za kolektivno upravljanje pravic avtorjev in založnikov
- De Marque Québec – razvijajo storitve skupaj s knjižnicami

UPORABA NAČEL V PRAKSI/2

- **Readers First. A movement to improve e-book access and services for public library users around the world**
PAUL WHITNEY (Vancouver, Canada)
<http://readersfirst.org/>
- Uporabniku neprijazna uporaba e-knjig
- Urejenost gradiva v knjižnici: leposlovje, strokovna literatura
- Urejenost digitalne zbirke (določa dobavitelj)
- Dostop: različne naprave

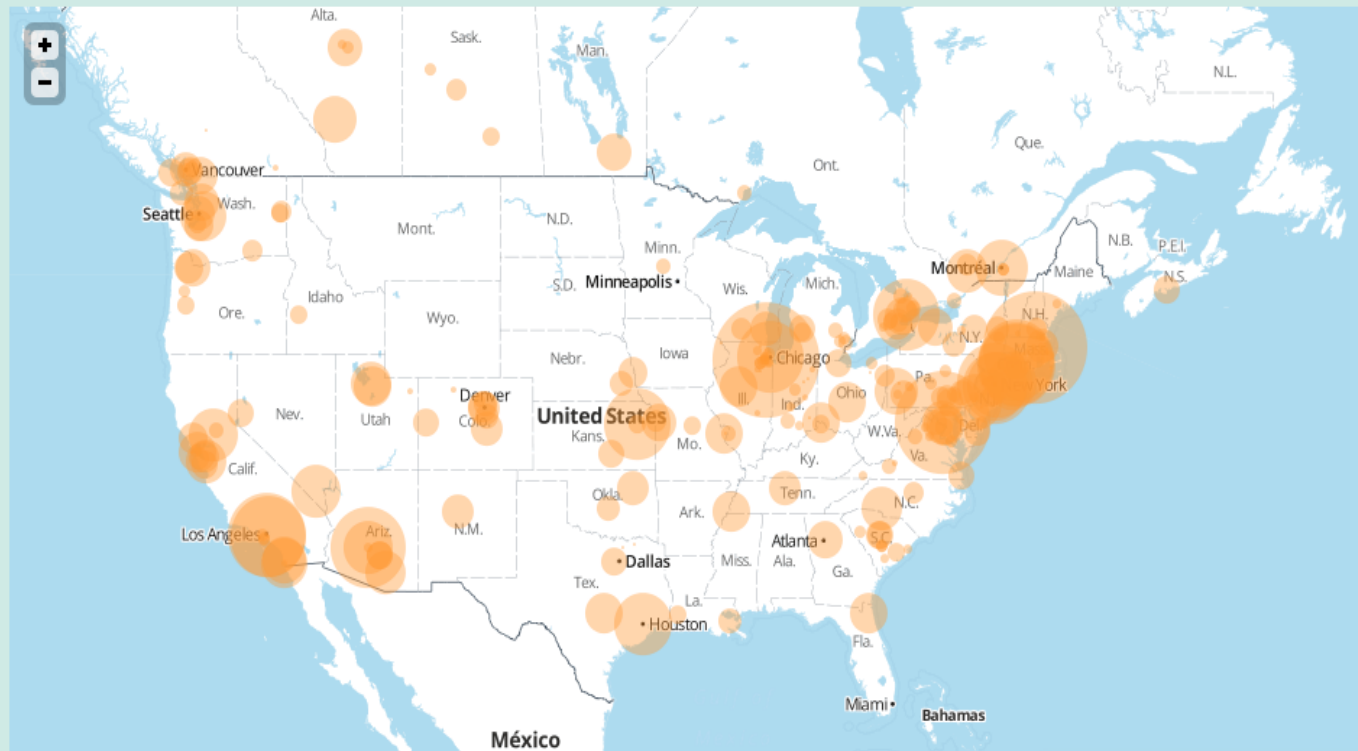
292
library systems

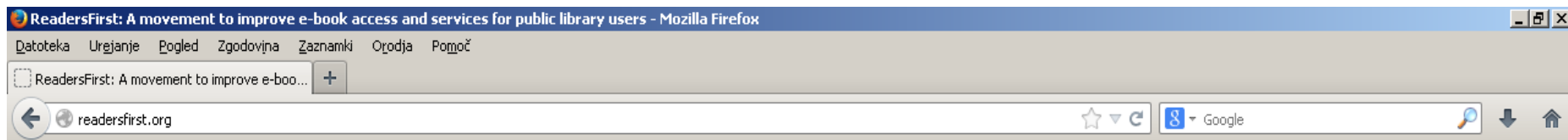
ReadersFirst

199
million readers

A movement to improve e-book access and services for public library users

Map of signatories:

Who We Are

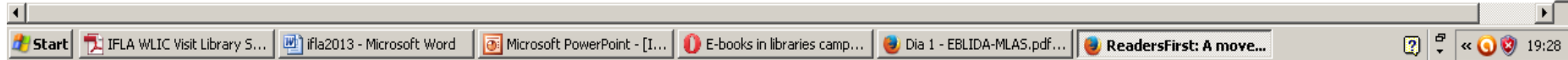
Libraries have a responsibility to fight for the public and ensure that users have the same open, easy and free access to e-books that they have come to rely on with physical books. They face two major challenges. The first is that, unlike print books, publishers are not required to sell e-books to libraries -- and many do not. This is a complex and evolving issue. The second, addressed here, is that the products currently offered by e-content distributors, the middlemen from whom libraries buy e-books, create a fragmented, disjointed and cumbersome user experience.

Our Principles

To achieve a better user experience for library patrons, e-content providers must be willing partners, and offer products that allow users to:

- Search and browse a single comprehensive catalog with all of a library's offerings at once, including all e-books, physical collections, programs, blogs, and donor opportunities. Currently, content providers often only allow searches within the products they sell, depriving users of the comprehensive library experience.
- Place holds, check-out items, view availability, manage fines and receive communications within individual library catalogs or in the venue the library believes will serve them best, without having to visit separate websites (libraries, not distributors, should be enabled to manage all interactions with users).
- Seamlessly enjoy a variety of e-content. To do this, libraries must be able to choose content, devices and apps from any provider or from multiple providers, without bundling that limits a library's ability to serve content they purchase on platforms of their choice.
- Download e-books that are compatible with all readers, from the Kindle to the Nook to the iPad and so on.

In order for libraries to continue to function as key providers of information to the public, these basic principles must be followed. The libraries who signed this agreement are committed to holding content providers to this standard, and will prioritize these requirements when acquiring e-books and other e-content.

ZAGOTAVLJANJE DOSTOPA

Delavnica:

- *Ali so načela koristna?*
- *Kdo so naši zavezniki?*

(avtorji, založniki, uporabniki, zveze potrošnikov, vlada in njeni organi itn.)

- *Katero strategijo bi uporabili?*

(izmenjava informacij na nacionalnem in mednarodnem nivoju, vzpostavitev odnosa zaupanja, vzajemno izobraževanje)

- Kdo določa nabavno politiko knjižnic?
- Lastništvo: platforma, vsebina?
(datoteka, dostop, infrastruktura)
- Arhiviranje nacionalne kulturne dediščine (meje)
- E-knjiga ↔ e-vsebina

- Nakup: paket (tudi storitve, ki jih knjižnice že imamo, npr. iskalno orodje)
- Princip teritorija pri prodaji knjig, pri izposoji (online dostopno: izposoja iz druge države)
- E-knjiga: izdelek ali storitev?
- Darovi: pri e-knjigah ne obstajajo?

***CENTER ZA PRIDOBIVANJE,
OBDELAVO, DIGITALIZACIJO
IN RESTAVRIRANJE GRADIVA V
SINGAPURJU***

Storitve

- Nacionalna knjižnica
- Vse splošne knjižnice

Osnovni podatki

- Ustanovljen leta 1997
- 7.031 m²
- Nabava
- Oprema
- Obdelava
- Dostop
- Digitalizacija
- Ohranjanje in zaščita

Vrste gradiva

- Fizične publikacije
- Spletne publikacije

DO NOT
PUSH / PULL
SCAN YOUR PASS

P
SC

**ASSIGN
&
ALLOCATE**

**SIGN
ATE**

100
QUESTIONS
& ANSWERS

BURNING GIRL
BURNING GIRL
BURNING GIRL

Paul Simon
Lorraine

DATE	TIME	BY	REMARKS

[Blank white card]

1010 1010 1010

Statistični podatki

- 1.033.440 dostavljenih izvodov
- Pogodba s pošto
- Uporabniki vračajo gradivo v katerokoli knjižnico
- Več kot devet milijonov izvodov letno pošta vrne iz knjižnice v knjižnico

Projekti za izboljšanje sistema:

- Delo po celicah (ne več tekoči trak)
- 126 % boljša učinkovitost
- Obdelava knjige 6.5 dni (prej 11.8)
- Razvoj nove nalepke (cenejša za 85 %)
- RFID (9 % cenejše za AV in 40 % cenejše za knjige)

Pushpa

Cell 3

N-SRS/MTMS

Physical
Processing

Cell 3

N SRS/MTMS

and

Pajan

Cell 3

N SRS/MTMS

RFID

Izboljšave/2

- Dobavitelji (po vsem svetu)
- Višji popusti (angleške knjige: 27,5 % - prej 12 %)
- Boljši čas dobave (90 % gradiva v 12 do 18 delovnih dneh – prej 70 % v 4 do 8 tednih)
- Manjše število dobaviteljev – boljša uspešnost in učinkovitost pri upravljanju (namesto 400 zdaj 16)

Izboljšave/3

- Stalne analize
- Povezovanje podatkov za boljšo učinkovitost
- Povezovanje nacionalnega arhiva in nacionalne knjižnice (trenutno morajo uporabniki iskati na dveh mestih)
- Uporaba Resource Description and Access (RDA) od 1. aprila 2013

Paper-making Cycle

RAGS make paper,
Paper makes money,
Money makes banks,
Banks make loans,
Loans make beggars,
Beggars make **RAGS**

(18th century poem)